

**SZOCIÁLIS
SZOLGÁLTATÁSTERVEZÉSI
KONCEPCIÓ**
– felülvizsgálata –

JÁSZLADÁNY

2011

TARTALOMJEGYZÉK

BEVEZETÉS

1. ELVI ALAPOK	
1.1 Jövőkép meghatározása	5
1.2 Alapelvek meghatározása	5
1.3 Értékek meghatározása	5
1.4 A szolgáltatástervezési koncepció célja	6
1.5 A szolgáltatástervezési koncepció feladata	6
1.6 Célterületek	7
1.7 Célcsoportok	7
2. HELYZETKÉP	
2.1 Jogszabályi háttér	8
2.2 Európai Unió folyamatok	9
2.3 Jogszabályi környezet változásai	10
2.4 A település helyzetét bemutató általános adatok	11
2.5 Demográfiai adatok	12
2.6 Foglalkoztatottság helyzete, jövedelmi viszonyok	18
2.7 A szociális ellátások jellemzői a településen, aktuális adatok	24
2.7.1 Az ellátási kötelezettség	24
2.7.2 Pénzbeli ellátások	25
2.7.3 Természetben nyújtott szociális ellátások	30
2.7.4 Szociális szolgáltatások bemutatása	30
3. AZ ÖNKORMÁNYZAT SZABÁLYOZÁSI HATÁSKÖRE A CÉLOK ELÉRÉSE ÉRDEKÉ- BEN	35
4. ÖNKORMÁNYZATI ELLÁTÁSI SZINTŰ FELADATOK	35
5. INTÉZMÉNYI SZINTŰ FELADATOK	36
6. FORRÁSOK SZERKEZETE	36
6.1 Intézményi szintű fejlesztések forrásai	37
7. KÖZREMŰKÖDŐK AZ ELŐKÉSZÍTÉS, A VÉGREHAJTÁS ÉS AZ ELLENŐRZÉS SZAKASZAIBAN	37
8. A KONCEPCIÓBAN FOGLALTAK VÉGREHATÁSÁTÓL VÁRT EREMÉNYEK	39

BEVEZETÉS A FELÜLVIZSGÁLATHOZ

A szociális igazgatásról és ellátásokról szóló **1993. évi III. törvény** (továbbiakban: Sztv.) 92.§ (3) bekezdésében meghatározott kötelezettségének eleget téve elkészült Jászladány Szolgáltatástervezési Konceptiója, melyet az önkormányzat Képviselőtestülete 2005. évben a 111/2005. (III.30.) számú határozatában elfogadott. A Szolgáltatástervezési Konceptiót 2008-ban át kellett dolgozni a hatályos jogszabályok, valamint a helyi szakmapolitikai érdekeknek megfelelően. Ezt a Képviselőtestület a 89/2008. (III.27.) számú határozatával hagyta jóvá.

Az Sztv. 92.§ (3) bekezdése értelmében **a legalább kétezer lakosú települési önkormányzat**, illetve a megyei önkormányzat a településen, illetve a megyében, fővárosban élő **szociálisan rászorult személyek részére biztosítandó szolgáltatási feladatok meghatározása érdekében szolgáltatástervezési koncepciót készít**. Amennyiben a települések egyes szociális feladataikat társulás keretében látják el, e szolgáltatások tekintetében a szolgáltatástervezési koncepciót a társulás készíti el. A szolgáltatástervezési koncepció tartalmát a helyi önkormányzat, illetve a társulás két évente felülvizsgálja és aktualizálja.

A koncepció célja volt egy olyan program elkészítése, amely az alap és szakosított ellátások területén az intézmények szakmai feladatellátását biztosítja a törvényi előírásoknak megfelelően, igazodva az ellátási igényekhez és a település lakosságszámához.

A szolgáltatástervezés - a törvény értelmében - "kétlépcsős" rendszerben történik. Az első fokozatban a megyei önkormányzatok készítik el saját szolgáltatástervezési koncepciójukat, amelyeknek a saját intézményhálózat fejlesztési prioritásainak meghatározásán túl az adott megye teljes ellátórendszerére ki kell terjednie - ajánlások szintjén.

Az Sztv. 92. §. (5) bekezdése kimondja: **"A települési önkormányzat által készített koncepciónak illeszkednie kell a társulás és a megyei önkormányzat által készített koncepcióhoz."**

A szolgáltatástervezési koncepciók elkészítésekor egyeztetési kötelezettsége van a megyei és a települési önkormányzatnak egymás felé. Az egyeztetések célja: összehangolt elképzelések valósuljanak meg, a szolgáltatások fejlődjenek.

Az Sztv. 92. §. (4) bekezdése szerint **a koncepció tartalmazza különösen** a lakosságszám alakulását, a korösszetételt, a szolgáltatások iránti igényeket, az ellátási kötelezettség teljesítésének helyzetét, az ütemtervet a szolgáltatások biztosításáról, a szolgáltatások működtetési, finanszírozási, fejlesztési feladatait, az esetleges együttműködés kereteit, az egyes ellátotti csoportok (idősek, fogyatékos személyek, hajléktalan személyek, pszichiátriai betegek, szenvedélybetegek) sajátosságaihoz kapcsolódóan a speciális ellátási formák, szolgáltatások biztosításának szükségességét.

A koncepció 2005. évben megfogalmazott fő céljai nem változtak. A fejlesztések középpontjába továbbra is a segítségre szoruló emberek állnak, akik színvonalas ellátása feltételezi az emberi értékek tiszteletben tartását, a segítők és segítették együttműködését.

Mindezek alapján 2011. évben is az a célunk, hogy a koncepciót annak felépítését követve, figyelemmel a megváltozott és folyamatosan változó jogi, gazdasági, társadalmi környezetre felülvizsgáljuk, helyzetképet fogalmazzunk meg a jelenlegi viszonyokról, mutassuk be a koncepció elkészítésekor megfogalmazott célok megvalósítását és az előttünk álló feladatok körét.

A Szociális Szolgáltatástervezési Koncepció 2011. évi módosítása a Sztv. jelenleg hatályos rendelkezéseit alapul véve állt össze. 2011. II.-III. negyedévében várhatóan új Nemzeti Szociálpolitikai Koncepció készül, mely a tervek szerint alapjaiban változtatja meg a jelenlegi szociális ellátórendszert.

Az intézményközpontú szolgáltatás helyett olyan szolgáltatás megvalósítása a cél, mely maximálisan a szükséglet és a rászorultság alapján biztosítja az ellátásokat. A normatív finanszírozás helyett úgynevezett szolgáltatásvásárlási finanszírozás várható, aminek következtében szolgáltatási csomagok igénybevételevel lehet biztosítani az ellátást.

A fentiek alapján Jászladány Szolgáltatástervezési Koncepciójának módosításában foglaltak megvalósítása nagymértékben függ az új Nemzeti Szociálpolitikai Koncepció alapján elfogadott jogi szabályozástól, melynek konkrét elemei még nem ismertek.

Javaslatunk az, hogy amennyiben az új Nemzeti Szociálpolitikai Koncepció, illetve a kapcsolódó jogszabályok oly mértékben változnak, hogy a jelenlegi Szolgáltatástervezési Koncepció megvalósításának lehetősége megkérdőjelezhető, úgy a Koncepció kerüljön felülvizsgálatra.

1. ELVI ALAPOK

1.1. Jövőkép meghatározása

A nagyközség igyekszik meggátolni, hogy az egyének és a családok életszínvonalában szakadás, törés keletkezzen, hogy a meglévő különbségek ne növekedjenek, sőt ha lehet, csökkenjenek. Ehhez az önkormányzat pénzbeli- és a természetbeni ellátásokat nyújt, illetve fokozatosan kiépített egy differenciált intézményi bázist a személyes gondoskodás biztosítása érdekében. A helyi szociális szolgáltatások gyakorlatában megvalósul a személyközpontú szociális munka folyamatos biztosítása, amely megteremti a hátrányos helyzetben élők támogatásának, a kirekesztettség leküzdésének, az esélyegyenlőség megteremtésének feltételeit, és amelyet a szociális, a pedagógiai, az egészségügyi szolgáltatások szakembereinek összehangolt munkáján keresztül valósít meg az Önkormányzat.

Felerősödni látszik a szociálpolitika és a foglalkoztatáspolitikai eddig is meglévő, de fokozatosan erősödő összefonódása. Körvonalazódik egy új szemlélet is, amely azt hirdeti, hogy az ország, és ezen belül az egyes önkormányzatok költségvetése nem bírja el az ingyen szolgáltatások növekvő arányát. Erősödik az igény az egyén hozzájárulásához az ellátások biztosításában. A fokozatosan differenciálódó, sajátosságokat figyelembe venni képes ellátási formák és intézményrendszer a továbbiakban nem fogja tudni nélkülözni a piaci jellegű szolgáltatásokat, illetve a civil szervezetek és különösen az egyházak tevékenységének bevonását szerződéses formában.

1.2. Alapelvek meghatározása

Az alapelvek olyan megállapítások, amelyekben mind a döntéshozók, mind a szolgáltatások működtetői, mind pedig a szolgáltatásokat igénybevevők alapvetően fontosnak tartanak.

- Jog az emberhez méltó életre és ennek elidegeníthetlensége – a szociális minimum biztosítása mindenki számára;
- Biztosítani a szociális jogok érvényesítésének lehetőségét;
- Középpontban az ember, az egyének és a családok;
- Mindennemű hátrányos megkülönböztetés, előítélet elutasítása;
- A szociális intézmények támogató szerepének hangsúlyozása;
- Az egyén, családok védelme, a helyi társadalom zavartalan együttélésének elősegítése minden birtokunkban lévő eszközzel;
- Nyitott szociálpolitika.

1.3. Értékek meghatározása

- Szociális biztonság (ne fordulhasson elő, hogy a szükségét szenvedők ellátás nélkül maradjanak);
- Relatív biztonság (valamilyen „társadalmi kockázat” bekövetkezésekor az egyén vagy a család életszínvonala ne süllyedjen túlságosan nagyot);
- Az ellátások és szolgáltatások alapvetően a megbomlott szociális egyensúly korrekciójára hivatottak;
- Differenciáltság;
- Az ellátások, szolgáltatások „kliensközeli” biztosítása;
- Egyénre szóló ellátások;
- Társadalmi integráció erősítése;
- Szektorsemlegesség;
- Innovativitás;
- Minőség a szolgáltatásokban;
- Hatékonyság, hatásosság.

1.4. A szolgáltatástervezési koncepció célja:

- Meghatározni azokat az alapelveket, irányokat, célokat, amelyeket a település a szociális szolgáltatások biztosítása, fejlesztése során követ, illetve amelyekkel orientálni kívánja a szociális szolgáltatások fejlesztésének további szereplőit.
- A döntéshozók részére készüljön egy olyan alapidokumentum, amely átfogó képet nyújt a település ellátási kötelezettségének helyzetéről, a szociális szükségletekről és a rendelkezésre álló lehetőségekről, a szolgáltatások fejlesztésének irányairól és a feladatokról az önkormányzat szabályozási hatáskörében, az ellátási kötelezettség szintjén és az intézményi szinteken;
- Megszüntetni azokat a hiányokat, melyet a szociális szolgáltató rendszer a településen jelenleg kezelni nem képes;
- A településen a szociális szolgáltatásoknak egy olyan rendszere jöjjön létre, amely minőségi és egyben differenciált, ahol a szolgáltatások középpontjában az egyén áll;
- A településen olyan szolgáltató rendszer jöjjön létre, amely összehangoltan, koordináltan működik, és amely teljes mértékben lefedni a szociális szükségleteket.

A fejlesztések középpontjában továbbra is a segítségre szoruló emberek állnak, akiknek színvonalas ellátása feltételezi az emberi értékek tiszteletben tartását, a segítők és a segítettek együttműködését. A szolgáltatások ezért összehangoltan, koordináltan működjenek, és teljes mértékben igyekeznek lefedni a szociális szükségleteket.

1.5. A szolgáltatástervezési koncepció feladata:

Fent megfogalmazott célokból következően a koncepciónk **feladatát** a következőképpen foglalhatjuk össze:

- Világítsa rá a településen működő szociális ellátórendszer hiányosságaira;
- Jelölje ki az irányokat egy résmentes szociális védőháló kialakításához a településen;
- Segítse elő egy egységes „szociális szolgáltató politika” kialakítását a településen;
- Biztosítson információkat egyéb fejlesztési koncepciók, programok (pl. területfejlesztési koncepció, Cigány Integrációs Program, stb.) tervek kidolgozásához és megvalósításához;
- Segítse információkkal a döntéshozókat, illetőleg a szolgáltatások biztosításában részt vevőket, adjon kellő alapot a szociális szolgáltatások fejlesztésének operatív programjaihoz.

1.6. Célterületek

Az alábbi célterületeket jelöljük ki a szociális szolgáltatások működtetését, fejlesztését illetően:

- A szociális szolgáltatások és ellátások működésének helyi szabályozásai - az alapelveknek és megfogalmazott értékeknek megfelelő, minden szociális jellegű ellátás és juttatás kritériumait, jellemzőit tartalmazó szabályozás kialakítása, illetve folyamatos fejlesztése;
- Fenntartói működtetési szabályok és eljárások;
- Intézményi szabályozás
- Intézményi struktúrák felülvizsgálata, fejlesztése;
- Humán- és pénzügyi erőforrás fejlesztés a helyi szociális szolgáltatásokban;
- Információkezelés, információáramlás, kapcsolatok a potenciális ellátotti körrel, kapcsolatok a lakossággal, szakmai és intézményi kapcsolatrendszer, más ágazatokkal való együttműködés;
- Szakmai és intézményi feltételrendszer;
- Minőség kérdése a szociális szolgáltatásokban;
- Szerződéses ellátások, szolgáltatások, rész-szolgáltatások kiajánlása.

1.7. Célcsoportok

- Gyermek;
- Családok;
- Időskorúak, nyugdíjasok, egyedülállók;
- Marginalizálódott csoportok (pl.: krízishelyzetben lévő anyák, munkanélküliek, tartós munkanélküliek, aluliskolázottak, stb.);
- Speciális csoportok, pl. fogyatékkal élő személyek, pszichiátriai és szenvedélybetegek;

1.8. Célkitűzések

Az egyes célcsoportok esetében elérendő célok meghatározása:

- Gyermek, családok:
  - családi védelmi funkciók erősítése, családi nevelés alapvető feltételeinek biztosítása pénzügyi, természetbeli, személyes gondoskodás eszközeivel;
- Időskorúak, nyugdíjasok:
  - alapvető megélhetési, gondozási feltételek és körülmények biztosítása;
- Marginalizálódott csoportok:
  - a krízishelyzetek kezelése, alapvető létfeltételek biztosítása, munkaerő-piaci integráció, illetve reintegráció segítése;
- Speciális csoportok:
  - társadalmi integráció erősítése, akadálymentes környezet megvalósítása, személyi, illetve speciális segítség feltételeinek kialakítása (pl.: Községi pszichiátriai ellátás, Speciális nappali ellátás).

2. HELYZETKÉP

A modern szociálpolitika alapgondolata, hogy a társadalom különféle alrendszerének működése folytán az egyén, annak kisebb-nagyobb közösségei, különböző módon strukturált csoportjai számára adódhatnak olyan helyzetek, amelyekben magukról ideiglenesen vagy véglegesen, egy elfogadható szinten nem képesek gondoskodni. Olyan zavarokkal küzdenek, amelyek társadalomba való be- vagy visszailleszkedésüket akadályozzák, normális életvitelük, megélhetésük mások közreműködése nélkül nem biztosítható. E helyzetben lép fel segítőileg az önkormányzat a szolidaritási elv jegyében.

2.1. Jogszabályi háttér

A szociális igazgatásra vonatkozó állami döntések jogszabályok formájában jelennek meg. Az állampolgárok alapvető szociális jogai a **Magyar Köztársaság Alkotmányában**, a - a többször módosított - **1949. évi XX. törvényben** kerültek legmagasabb szinten megfogalmazásra.

Az állam elkötelezi magát a család támogatására, hogy a szülő teljesíthesse kötelességeit a gyermek iránt. További fontos törvény a szociálpolitika szempontjából a **helyi önkormányzatokról szóló** – többször módosított – **1990. évi LXV. törvény**. Az önkormányzati jogok közül ki kell emelni, hogy a törvény a helyi önkormányzatoknak kötelező feladat- és hatáskört is megállapíthat. A kötelezően ellátandó feladatok ellátásához szükséges anyagi feltételeket az Országgyűlés biztosítja. A törvény a nagyobb lakosságszámú és teljesítőképességű önkormányzatoknak több kötelező feladatot és hatáskört is állapíthat meg. Lehetőség nyílik önként vállalt feladatellátásra is. Az önként vállalt helyi ügyekben az önkormányzat mindent megtehet, ami jogszabályt nem sért.

A rendszerváltás átfogó gazdasági és társadalmi hatásai 1993-ra elengedhetetlenné tették a szociális ellátások és szociális igazgatás egységes szerkezetbe foglalását. Így született meg a **szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény**. A szociális törvény értelmében a szociális ellátás feltételeinek biztosítása – az egyének önmagukért és családjukért, valamint a helyi közösségeknek a tagjaikért viselt felelősségen túl – az állam központi szerveinek és a helyi önkormányzatoknak a feladata.

Az Sztv. előírásai szerint a szociális szolgáltatások rendszere a **pénzbeli és természetbeni ellátásokból** és a **személyes gondoskodást nyújtó (intézményes) ellátásokból** áll. Ez utóbbiakat hívjuk **szociális szolgáltatásoknak**.

A személyes gondoskodást nyújtó intézmények tevékenysége rendkívül szerteágazó, magában foglalja a szociális alapszolgáltatásokat és a szakosított ellátásokat.

Az Szt.-ben található **alapszolgáltatások a következők**: falugondnoki és tanyagondnoki szolgáltatás, az étkeztetés és a házi segítségnyújtás, a családsegítés, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, közösségi ellátások, támogató szolgáltatás, utcai szociális munka, nappali ellátás.

A **személyes gondoskodás keretébe tartozó szakosított ellátások a következők**: ápolást, gondozást nyújtó intézmény, rehabilitációs intézmény, lakóotthonok, az átmeneti elhelyezést nyújtó intézmények, egyéb speciális szociális intézmény.

A szolgáltatások egy része minden településen kötelezően nyújtandó ellátási forma, más része meghatározott település nagyságához kötött.

A szolgáltatásokat az önkormányzatok, illetve ellátási szerződés keretében az egyházak és civil szervezetek biztosítják, nagyrészt az állami normatíva felhasználásával. Ezért a szolgáltatások számának és ellátási kapacitásának alakulása jelentős, részben az ellátások jogszabályi feltételeinek változása és a finanszírozás által meghatározott.

A **szociális intézményrendszer egyik legnagyobb problémája** a mai napig az, hogy a család minden gondját, **krízisét más-más intézmény próbálja „kezelni”, „megoldani”** a saját elvárásai szerint, sokszor egymástól függetlenül, meggyengítve ezzel a család rendszerét. Ezáltal az ellátórendszer **alacsony hatékonyságúvá válik**. Fontos, hogy az intézmények együttműködve, munkájukat összehangolva, egymásra épülve, hasonló elvárások szerint végezzék, erősítve ez által a család, háttérközösségek támogató rendszerét.

2.2. Európai Unió folyamatok

A **Lisszaboni folyamat** eredményeként az **Európai Tanács 2000. márciusában** tartott ülése fordulópontot jelentett a közösségi szociálpolitika történetében. Innen datálható az úgynevezett lisszaboni folyamat elindulása, ami **a szociálpolitikát egyenrangúsította más politikákkal**.

A szociális szolgáltatások modernizálása az Európát jelenleg foglalkoztató kérdések egyik legfontosabbika: e szolgáltatások egyrészt alapvető szerepet töltenek be a társadalmi kohézió terén; másrészt átalakításuk és foglalkoztatási potenciáljuk által a lisszaboni stratégia szerves részét képezik.

Az emberi erőforrások megfelelő állapotba tartásához, a foglalkoztathatósághoz szükség van a szociális védelmi rendszerek korszerűsítésére is. Átalakításuk azért elkerülhetetlen, mert a jövőben egy aktív jóléti állam részeként kell biztosítaniuk azt, hogy a munka kifizetődő és a szociális ellátórendszer a népesség elöregedésének körülményei közt is fenntartható legyen, miközben előmozdítja a társadalmi beilleszkedést és a nemek közötti egyenlőséget és biztosítja az egészségügyi szolgáltatások magas színvonalát.

A **Nizzai Csúcs** döntött a Szociálpolitikai Menetrend elfogadásáról 2000 decemberében. A Szociálpolitikai Menetrend új stratégiai célokat határozott meg. A szociálpolitikai együttműködés korábbi időszakaihoz hasonlóan a Menetrend sem törekszik a szociálpolitikák harmonizálására, megelégszik közös európai célok kialakításával, valamint a belső piac és közös pénz tekintetében tagállamok szociálpolitikájának koordinációjával. **Kimondja azonban, hogy a szociálpolitika minősége tartalmazza a szociális védelem magas szintjét, a mindenki által elérhető jó szociális szolgáltatásokat valamint az alapvető szociális jogok biztosítását.**

A tagállamokkal és a civil társadalom szervezeteivel folytatott konzultáció során **mára kiderült**, hogy sajátos jellegből adódóan általános érdekű feladatuk betöltése során **a szociális szolgáltatásokat gyakran ténylegesen a következő szervezési kritériumok jellemzik:**

- a **szolidaritás elvén alapuló működés**, amely különösen a kockázatok megkerülése, valamint a járulékok és az ellátások egyenértékűségének egyedi alapon megállapított hiánya esetében szükséges;
- a **több funkciójú és személyre szabott jelleg**, amelynek szerves részei a különböző szükségletekre adott válaszok az alapvető emberi jogok biztosítása és a legsebezhetőbbek megvédése érdekében;
- **non-profit jelleg**, különösen a legnehezebb, gyakran történelmi okokkal magyarázható helyzetek megoldására;
- **önkéntesek** és társadalmi munkában dolgozók részvétele, amely a civil erő megnyilvánulása;
- a **(helyi) kulturális hagyományba való beágyazottság**. Ez különösen a szolgáltató és a szolgáltatást igénybevevő közelségében nyilvánul meg, lehetővé téve ez utóbbi sajátos szükségleteinek figyelembe vételét;

- a szolgáltatók és a szolgáltatások igénybevevői közötti aszimmetrikus kapcsolat, amelyet nem lehet „rendes” szolgáltató-fogyasztó kapcsolatnak tekinteni, és amely egy harmadik, fizető fél részvételét teszi szükségessé.

2.3. Jogszabályi környezet változásai

A Szt.-nek a jászkladányi szociális szolgáltatótervezési koncepció jelenlegi felülvizsgálatát átfogó időszakban, azaz **2008. óta történt, a szociális intézményrendszert érintő lényegesebb módosításai a következők:**

2008. január 1-jétől a fenntartók az intézményi térítési díj összegét a jogszabály által meghatározott különbözetnél alacsonyabb összegben is meghatározhatják. 2008. január 1-jétől kezdődően a házi segítségnyújtás és az idősoththoni ellátás igénybevétele esetében bevezetésre került a gondozási szükséglet vizsgálata, mint az adott intézményi ellátásra megállapított állami normatív támogatás igénylésének feltétele.

A napi 4 órát meghaladó átlagos gondozási szükséglet esetén vehető igénybe a tartós bentlakásos idősoththoni ellátás. Amennyiben a gondozási szükséglet fennáll, de nem haladja meg a napi 4 órát, házi segítségnyújtás igényelhető.

A 4 órát meghaladó gondozási szükséglet előírása gyakorlatilag kizárja a tartós bentlakásos gondozásból azokat a – pl. egyedül élő, magányos, kiszolgáltatottsága miatt szorongó, egészségi állapota miatt magát bizonytalannak érző – időseket, akik nem elsősorban fizikai állapotuk, hanem egyéb, méltányolható körülményeik miatt kérik elhelyezésüket bentlakásos intézménybe.

Szintén 2008. január 1-jétől kezdődően a szolgáltatás igénybevételének feltételeként az étkeztetést, házi segítségnyújtást és bentlakásos idősoththoni ellátást megelőzően jövedelemvizsgálatot kell végezni a lakóhely szerint illetékes jegyzőnek.

Jelzőrendszeres házi segítségnyújtást 2008. január 1-jétől csak házi segítségnyújtást is biztosító szolgáltató végezhet.

2008. június 30-ával megszűnt a módszertani intézmények működésének korábbi rendszere. A megyei módszertani intézmények, valamint a profilonként kijelölt országos hatáskörű módszertani intézmények helyett regionális módszertani intézmények kerültek kijelölésre 2008. július 1-jével.

A 2009. január 1-jétől életbe lépő, az alapszolgáltatásokat érintő legkedvezőtlenebb változás a támogató szolgáltatást, valamint a közösségi ellátásokat érinti. E két szolgáltatási forma a fogyatékos-sággal élők, illetve pszichiátriai és szenvedélybetegek számára nyújt saját otthonukban igénybe vehető, korszerű, személyre szabott szolgáltatást, amely megkönnyíti az önálló életvitelt, és számottevő segítséget nyújt az igénybevevő családja számára is.

Ezek a korábban valamennyi település számára előírt feladatok 2005. óta ugyan már csak 10.000 lakos felett kötelezőek, azokat a normatív állami támogatás igénybevételével – megyénkben elsősorban a kistérségi társulások feladatvállalása révén – számos, arra nem kötelezett település változatlanul biztosítja.

2009. január 1-jétől azonban kikerül az önkormányzati kötelezettségek közül a támogató szolgáltatás és a közösségi ellátás, azok finanszírozása pályázat útján történik.

Jelentős változást hozott a szociális törvény 2010. január 1-től hatályos módosítása, amely alapján az idős otthonokban a szolgáltatás igénybevétele megelőzően a kérelmező lakónál jövedelemvizsgálatot kell végeznie az intézményvezetőnek, ezt a módosítást 2011. január 1-től eltörölték.

A szociális törvény módosításai nyomán többször változott a települési önkormányzatok kötelező feladatainak köre (pl. 2005. előtt minden település számára kötelező volt a családsegítés és 2000 fő-től kezdődően az idősek nappali ellátása. A jogszabály változása után a családsegítés már csak 2000 fő felett, az idősek klubja pedig csak 3000 lakos felett lett kötelező. Igen rövid életű volt a nagyszámú rászorulót érintő szociális információs szolgáltatás, amely 2005. július 1-től csupán 2006. december 31-ig írt elő a szociális törvény kötelező feladatként az önkormányzatok számára, lakosság-számtól függetlenül. 2009. január 1-jétől kikerült a települési önkormányzati kötelezettségek közül a támogató szolgáltatás és a közösségi ellátás, azok finanszírozása pályázat útján történik).

A leírt változások ellentétben állnak a szociális alapszolgáltatások fejlesztésére irányuló szakmai törekvésekkel, bizonytalanságot szülnek a szolgáltatók és fenntartók körében, veszélyeztetik a már létrehozott egyes szolgáltatások létét, végső soron csökkentik a rászorulóknak a szolgáltatásokhoz való hozzájutásának esélyeit.

2.4. A település helyzetét bemutató általános adatok

A település általános infrastrukturális adottságai:

Jászládány Nagyközség az Észak-Alföldi régióban helyezkedik el, Jász-Nagykun-Szolnok Megye észak-nyugati részén, a Jászság nevű kistérség legdélibb területein. Jászládány területe: 9274 ha, népsűrűsége 66,8 fő/km².

A megye gazdasági szerkezete ipari-agrár jellegű. A megyében létrehozott GDP nagysága mintegy 1 milliárd dollárt tesz ki évente, ez az ország bruttó hazai termékének 3,1 %-a. Az egy lakosra jutó GDP 632.000.- Ft/fő, az országos átlag 75 %-a, amely a 12. helyet jelenti a megyék rangsorában. A GDP 37 %-át az ipar és az építőipar, 11 %-át a mezőgazdaság, 52 %-át a tertiér szféra állítja elő. A megye gazdaságát mélyrehatóan érintették a '90-es évek változásai. Gazdasági fejlettség szempontjából a megyét két nagy részre tagolhatjuk: a Tiszától nyugatra fekvő dinamikusan fejlődő jászsági és szolnoki területre, valamint a Tiszától keletre lévő nagykunsági és tiszazugi elmaradottabb részre.

Jászládányt a 240/2006. (XI.30.) Korm. rendelet alapján a társadalmi-gazdasági és infrastrukturális szempontból elmaradott, illetve az országos átlagot jelentősen meghaladó munkanélküliséggel sújtott települések közé sorolták mindkét szempontból. A munkavállalási korú népesség 19%-a munkanélküli. A lakosság aluliskolázott. Az alacsony iskolai végzettségűek száma jóval magasabb, mint a magasabb végzettségűeké. Jellemző a 8. általános vagy ennél is kevesebb lakosok magas száma. A szakmunkás végzettséggel rendelkezők aránya kb. 60%-os lehet az összes lakónépességhez képest. Az érettségivel rendelkezők aránya kb. 10%, a felsőfokú végzettséggel rendelkezőké, pedig kb. 8%.

Jászládány földrajzi fekvéséből adódóan mezőgazdasági jellegű település, az ipari tevékenység csak az utóbbi években indult fejlődésnek a megtelepült kisebb vállalkozásoknak köszönhetően.

Jelenleg a településen az egyéni vállalkozók száma: 48 fő.

Működési engedéllyel rendelkező vállalkozások száma: 26.

A foglalkoztatás szempontjából meghatározó munkahelyek a következők:

- **T-Palasztik Kft** Tevékenységük a gumi-, műanyag- és habfeldolgozás köré tevődik. Az itt foglalkoztatottak létszáma 280 fő.
- **Jászladány Nagyközség Önkormányzata**, ahol 176 fő dolgozik.
- **Jász-Föld Rt.** amely mezőgazdasággal foglalkozik. Jelenleg 114 embert foglalkoztat.
- **Alexandra-Lux Kft** jászberényi székhelyű, baromfi feldolgozással foglalkozik. A foglalkoztatottak létszáma 17 fő.
- **Jászladányi Sütőipari Kft.** kenyér és pékáru előállításával foglalkozik. A foglalkoztatottak létszáma kb. 16 fő.
- **B-Metál Kft.** A cég fémtömegcikkék és kereskedelmi berendezések (pl. polcrendszerek) gyártásával foglalkozik. A foglalkoztatottak létszáma 15 fő.
- **Jászinvest Zrt** 201. sz. ABC üzletében a foglalkoztatottak létszáma 15 fő.
- **Magyar Posta Zrt** 10 főt foglalkoztat Jászladányban.
- **Bertalan Jánosné egyéni vállalkozó „Vegyesiparcikk”** elnevezésű vegyes kereskedésében a foglalkoztatottak létszáma 8 fő.
- **Mária Gyógyszertár** 6 főt alkalmaz.
- **Major Gubicz Faipari és Kiskereskedelmi Kft.** A cég ajtók, ablakok készítésével foglalkozik. A foglalkoztatottak létszáma 5 fő.
- **Szöllősi Zoltán „TÉBA –tüzép”** elnevezésű tüzelő és építőanyag kereskedésében a foglalkoztatottak létszáma 5 fő.

Településünkön a sármentes (útalapos út + aszfaltút) burkolattal ellátott utak százaléka a teljes 45 km-es belterületi hosszhoz képest: 89 %. A „csak” aszfaltos utak 40%-ot tesznek ki a 45 km-es belterületi hosszhoz viszonyítva. A közvilágítás kiépítettsége teljesen lefedi a belterületet (100%). A település elektromos árammal való ellátottsága közel 100 %-os. Az ivóvíz hálózat kiépítettsége kb. 97 %-os, a gázellátottság kb. 98%-os a településen. Nagyközségünkben a kábeltelevízió hálózat kiépítettsége kb. 30%-os, a vezetékes telefonszolgáltatást 670 előfizető igényelt.

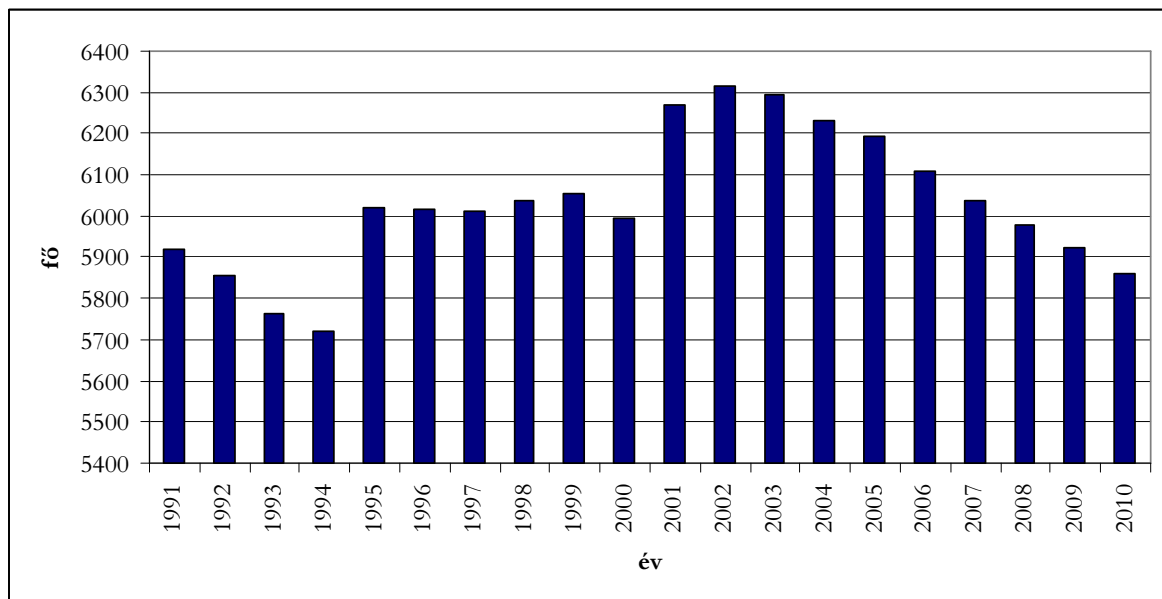
Lakóhelyünk intézményhálózata jól kiépített. Az oktatási és nevelési intézmények az óvodától az esti gimnáziumig hatékonyan látják el feladatukat. Az egészségügyi alapszolgáltatások biztosítottak, a lakosok egészségügyi ellátását három háziorvosi körzet, egy házi-gyermekeorvos, két fogorvos és két védőnő biztosítja. Működik községi könyvtár és művelődési ház, teret biztosítva a sokszínű civil szektorban működő egyesületnek, öntevékeny csoportoknak, kluboknak. Szociális és gyermekvédelmi szempontból a környező településekhez képest igen jól ellátott, a településünkön szinte valamennyi alapfeladat ellátása megoldott, alapfeladaton túl 15 férőhelyes Idősek Otthonát működtet az önkormányzat.

2.5. Demográfiai adatok

A **demográfiai adatok** képet adnak a lakosság állandó és ideiglenes számáról, korösszetételéről, a nemzetiségi és rétegtagozódásáról, a szociálisan rászorultak számáról az egyes szociális indikátorok tükrében:

Lakosságszámunk 2010. december 31-i statisztikai adatok szerint 5891 fő. **Lakosságunk létszáma enyhén csökkenő.**

Jászladány népessége 1991-2010

Forrás: KSH Helységnévtára

A lakosság kormegoszlása szerinti lélekszáma heterogén. Jászladány lélekszáma az utóbbi években számottevően nem csökkent, annak ellenére, hogy az éves halálozás rendszeresen meghaladja az éves születések számát. Ebből megállapítható, hogy nagyarányú a beköltözések száma településünk-re, mely főleg az olcsó ingatlanáraknak köszönhető.

A demográfiai változások hatással vannak az ellátórendszer alakulására, a felmerülő és változó igények befolyásolják a létrejövő szociális ellátásokat.

A 2001 évi népszámláláskor a lakosság közül 10,6 % vallotta magát cigány nemzetiségűnek, amely magas aránynak számít a környező települések között. A becslések szerint ma a lakosság 30%-a cigány származású.

2010. év december 31-i állapot szerint a lakosság kor szerinti megoszlása a következő:

- 0-2 éves: 204 fő
- 3-5 éves: 205 fő
- 6-13 éves: 621 fő
- 14-18 éves: 438 fő
- 19-59 éves: 3167 fő
- 60 év fölött: 1256 fő (férfi: 479 fő, nő: 777 fő)

A népesség szinte teljes egészében belterületen lakik.

A lakosság alakulását a születés, a halálozás és a vándorlás hármas tényezője határozza meg.

Születések és halálozások számának alakulása:

	Születés	Halálozás
1987-ben	61 fő	106 fő
1989-ben	80 fő	130 fő
1990-ben	64 fő	117 fő
1993-ban	95 fő	141 fő
1995-ben	84 fő	108 fő
1998-ban	84 fő	132 fő
2000-ben	76 fő	122 fő
2001-ben	92 fő	87 fő
2002-ben	64 fő	108 fő
2003-ban	75 fő	117 fő
2004-ben	94 fő	102 fő
2005-ben	70 fő	155 fő
2006-ban	67 fő	110 fő
2007-ben	62 fő	100 fő
2008-ban	126 fő	134 fő
2009-ben	131 fő	153 fő
2010-ben	137 fő	121 fő

Forrás: Jászládányi Polgármesteri Hivatal

A **természetes szaporodás** 2005-ig folyamatos hullámzás mellett egyre növekedett, mígnem az utóbbi években egyre **kedvezőbb** tendenciát mutat. További biztató trend a **halálozások számának** 2005 óta történő **csökkenése**, amely mögött a lakosság jobb egészségügyi, szociális ellátottsága áll.

A **házasságkötések** száma változó tendenciát mutat, 2000-ben 20, 2001-ben 16, 2002-ben 12, 2003-ban 15, 2004-ben 10, 2005-ben 13, 2006-ban 10, 2007-ben 17, 2008-ban 12, 2009-ben 10, 2010-ben 15.

A **2001. évi népszámlálási adatok** szerint településünkön 2193 **háztartást** tarthattunk nyilván, ebből egyszemélyes 575, kétszemélyes 598, három személyes 385, négyszemélyes 330, ötszemélyes 173, hatszemélyes 65, hétszemélyes 34, 8, vagy annál több személyes 33. Megítélésünk szerint arányaiban ezek a mutatók nem változtak az elmúlt években sem.

A **családok** számát és nagyság szerinti összetételét tekintve elmondható, hogy a településen 1660 család él, ebből 1408 kétszülős család 252 egyszülős család (apás 36, anyás 216)

A kétszülős gyermektelen családok száma 505, egy gyermeket nevelnek 359, 2 gyermeket 310, 3 gyermeket 164, 4, vagy annál több gyermeket 70 családban.

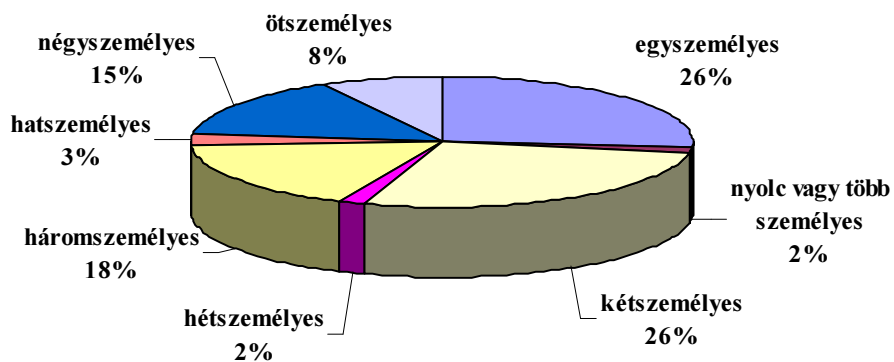
Az egyszülős egy gyermeket nevelő család 174, 2 gyermeket nevelő 58, 3, vagy annál több gyermeket nevelő 20 család.

A 15 éves és idősebb korosztály **családi állapot** szerinti megoszlása a településen:

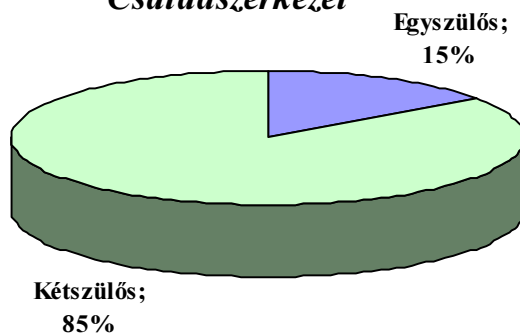
Férfi összesen: 2314, ebből nőtlen: 829, házas 1240, özvegy 107, elvált 138, élettársi kapcsolatban él 206.

Nők: 2535, ebből hajadon: 524, házas 1259, özvegy 569, elvált 256, élettársi kapcsolatban él 209.

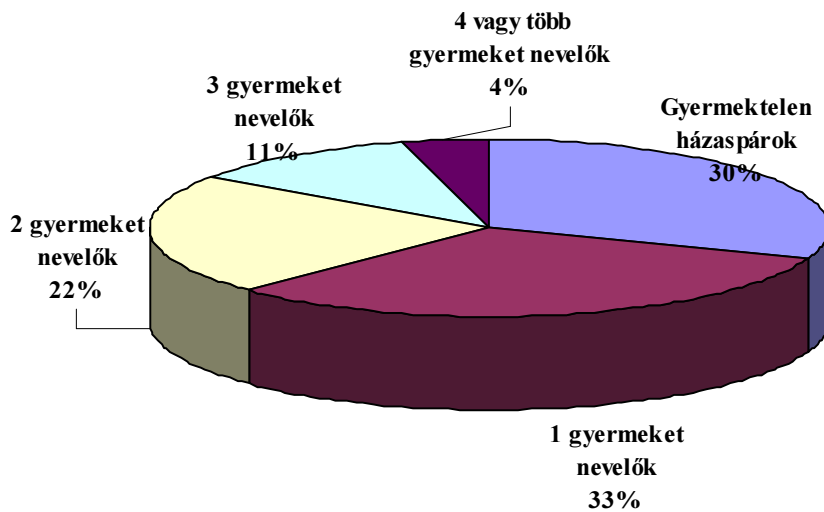
Háztartások szerkezete lélekszám szerint

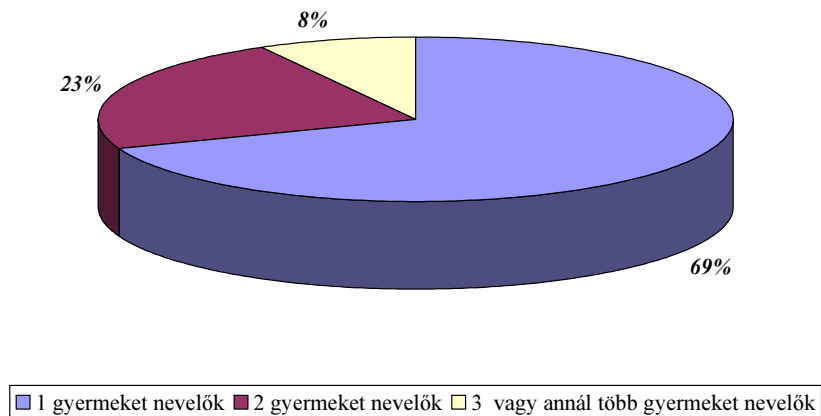
Családszerkezet

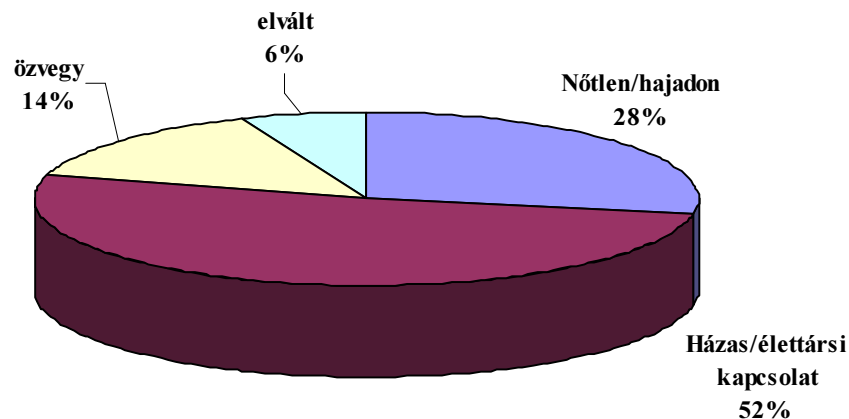
Családok megoszlása gyermekszám szerint

Egyszülős családok megoszlása gyermekszám szerint

A 15 évesnél idősebb korosztály családi állapot szerinti megoszlása

A **hajléktalanság** településünkre nem jellemző, az elmúlt évekre visszamenőleg egy-egy egyedi esetben fordult elő.

Az önkormányzat illetékességi területén élő **fogyatékossgal élő személyek** számát a helyi egészségügyi szolgáltatók adatai alapján mutatjuk be az alábbiakban, nemeként és korcsoportonként. A fogyatékossg típusainál (látás, hallás, mozgás és értelmi fogyatékossg) külön-külön került felmérésre a fogyatékossg súlyossága is – a támogató szolgálat iránti szükségletek felméréséhez;

Fogyatékoság típusa	Sérülés mértéke	0-18 év fő	18-60 év fő	60 év felett fő
Látás	Enyhe	34	25	48
	Középsúlyos	0	16	29
	Súlyos	2	3	9
Hallás	Enyhe	15	19	23
	Középsúlyos	0	19	14
	Súlyos	2	12	28
Mozgás	Enyhe	2	72	74
	Középsúlyos	1	32	60
	Súlyos	2	23	80
Értelmi	Enyhe	3	33	23
	Középsúlyos	20	21	21
	Súlyos	3	10	18
Összesen:		84	285	427

- Az önkormányzat illetékességi területén élő **pszichiátriai betegek** számát szintén a helyi egészségügyi szolgáltatók adatai alapján összegezzük az alábbiakban, nemenkénti és korcsoportonkénti megoszlásban – elsősorban a közösségi pszichiátriai ellátás szükségleteinek felméréséhez;

18-40 év		41-60 év		60 év felett	
férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő
36	53	45	57	42	33

Összesen: 266 fő, a népesség 4,4%-át érinti.

- Az önkormányzat illetékességi területén élő **szenvedélybetegek** száma, illetve olyan adatok, amelyekből következtetni lehet a számukra – az alapellátás keretében nyújtandó speciális szolgáltatások szükségleteinek felméréséhez.

18-40 év		41-60 év		60 év felett	
férfi	nő	férfi	nő	Férfi	nő
17	3	78	21	83	22

Összesen: 224 fő, a népesség 3,7%-át érinti.

2.6. Foglalkoztatottság helyzete, jövedelmi viszonyok

A foglalkoztatottság helyzete, az anyagi javak megléte, vagy hiánya nagyban befolyásolja a lakosok szociális helyzetét, ezért fontos az alábbi adatok megjelenítése a szolgáltatástervezési koncepcióban:

A népesség-nyilvántartási adatok alapján a település lakosságának 21,3 %-a 60 éven felüli, 25 %-a pedig gyermekkorú. A Munkaügyi Központ és a Családsegítő Szolgálat nyilvántartási adatai alapján az aktív korú (19-59 év) lakónépesség mintegy 62 %-a munkavállaló képes. Közülük aktív korúak ellátásában részesül 16,34 %. Az egyéb gazdaságilag inaktívak (pl. nyugdíjas) létszámáról nincsenek pontos adataink, de annyi ezen adatokból is kiderül, hogy a település lakosságának 60%-a gazdaságilag inaktív.

Sok a nagycsaládos, nem ritka a családonkénti 5-6 gyermek, ahol a szülők nagy százaléka munkanélküli. 2010.évben 4, vagy annál több gyermeket nevelő családok létszáma 58 volt a településen, ezekben a családokban összesen 243 gyermek él. Ezek a családok többségében szociálisan veszélyeztetett élethelyzetben vannak, kizárólag a családi pótlékból és az önkormányzattól kapott segélyből tartják fenn magukat. Emelkedik azoknak a száma, akik az általános iskolát sem fejezik be, illetve tanköteles korúak, de nem járnak rendszeresen iskolába, gyakran fiatalon családot alapítanak, gyermeket vállalnak.

Munkanélküliségi mutatók:

A Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Munkaügyi Központ statisztikájából kiderül, hogy a 2010. évben sem tapasztalható pozitív változás a munkanélküliségi mutatók tekintetében. Jászladány továbbra is a kedvezőtlenebb helyzetben lévő települések között szerepel a magas munkanélküliség miatt. A Jászágban a településünkön a legmagasabb a relatív munkanélküliségi mutató (munkanélküliségi ráta), 16,34 % körül mozog. A Szolnok megyei munkanélküliségi ráta 9,12 %.

Az elmúlt időszakban az álláskeresők száma növekszik.

Az Állami Foglalkoztatási Szolgálat (www.afsz.hu) statisztikája alapján Jászladányban a nyilvántartott álláskeresők száma az alábbiak szerint alakult:

2008. január: 610 fő
2009. január: 612 fő
2010. január: 691 fő
2011. január: 815 fő.

A 2011 év adata kiugrónak számít, amely a közcélú foglalkoztatás megszűnésére vezethető vissza.

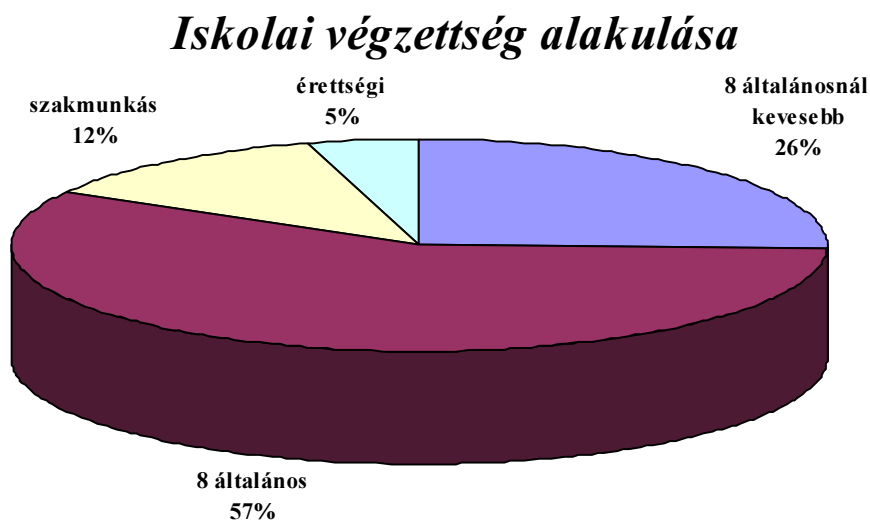
A regisztrációban töltött időtartam szerint az 1 éven túl regisztrált – tartós – munkanélküliek létszáma jelentős, kb. a regisztráltak fele tartós munkanélküli. Magas a szakképzetlen munkanélküliek aránya, és azon belül jelentős azok aránya, akik még általános iskolai végzettséggel sem rendelkeznek.

Részletes és pontos adatokkal az aktív korúak ellátásban részesülőkről rendelkezünk.

A Polgármesteri Hivatal nyilvántartásai szerint 2010. december 31-én a rendelkezésre állási támogatásban részesültek száma 395 fő, rendszeres szociális segélyben részesült 47 fő. A segélyezettek száma továbbra is egyre növekvő tendenciát mutat. A segélyben részesülők nagyobb

hányadát a férfiak teszik ki, ami 258 főt jelent, míg a nők jelenleg 184-an vannak. Iskolai végzettség szerint nagyon nagy a szóródás, 101 fő nem rendelkezik még az alapfokú iskolai végzettséggel sem, sőt előfordul közöttük analfabéta/funkcionális analfabéta is. 8 általános iskolát végzettek 227-en vannak, míg szakmunkás bizonyítvánnyal 48-en rendelkeznek, az érettségizettek létszáma pedig 18 fő, ebből szakközépiskolát végzett 10 fő, gimnáziumot 8, főiskolát végzett 1 fő.

Az aktív korúak ellátásában részesülők iskolai végzettség szerinti megoszlása:

A legális munkalehetőségek hiánya, és alacsony iskolai végzettségük miatt sokan a fekete gazdaságból egészítik ki jövedelmüket. Az alkalmi munka azonban nagyon bizonytalan jövedelemforrás, és betegség esetén, illetve időskorban a segélyezett ellátatlan marad. Ennek felvállalása a segélyezettek többségénél kényszer, nincs más lehetőségük, hiszen a segély összege nem elegendő a megélhetéshez. A gazdasági szabályozás, illetve a jogszabályok jelenlegi érvényesítése a foglalkoztatókat arra ösztönzi, hogy inkább vállalják a lebukás kockázatát, mint a legális foglalkoztatást.

Az aktív korúak más településen történő legális foglalkoztatása a magas utazási költségek, valamint a község kedvezőtlen infrastruktúrája miatt akadályokba ütközik.

A több éves gyakorlati tapasztalatok azt mutatják, hogy e kliensek közül csak kevesen tudnak visszaintegrálódni a munkaerőpiacra. Legtöbbször a szociális munkások segítségével úgy kerülnek ki a rendszerből, hogy közben egzisztenciális veszélyeztetettségük okán továbbra is a szociálpolitika alanyai maradnak. /Szociális járadék, előnyugdíj, rokkantsági nyugdíj, öregségi nyugdíj, GYES, GYED/ A minimálbér emelkedése és a közcélú munka segélyhez kötött bevezetése elsősorban a munkavégzésre képes és arra motivált klienseknek nyújtott lehetőséget visszakerülni a munka világába. Sajnos ez a visszakerülés csak a másodlagos munkaerőpiacot (köz célú foglalkoztatás) jelenti. Innen kijutni az elsődleges munkaerőpiacra nehezebb, mint visszajutni az RSZS-es státuszba.

Az önkormányzat által megítélt egyes pénzbeli ellátások alakulása az elmúlt években az ellátottak számát tekintve:

Ellátási forma:	Ellátottak száma (fő):				
	2006.	2007.	2008.	2009.	2010.
Aktívkorúak ellátás	14	17	480	537	442
Időskorúak járadéka	4	5	5	5	5
Ápolási díj	27	23	25	27	25
Óvodáztatási támogatás				21	29
Átmeneti segély	48	68	18	18	9
Rendszeres gyermekvédelmi tám./kedvezmény	951	945	1011	1020	1026
Rendkívül gyermekvédelmi támogatás+Bursa	27	35	28	24	27
Temetési segély	69	60	67	71	23
Mozgáskorlátozottak közlekedési támogatása	247	255	239	208	150

Az önkormányzat által megítélt egyes természetbeni ellátások alakulása az elmúlt években az ellátottak számát tekintve:

Ellátási forma:	Ellátottak száma (fő):				
	2006.	2007.	2008.	2009.	2010.
Közigyeigellátási igazolvány	376	199	309	318	301
Lakásfenntartási támogatás	469	633	425	444	680
Szociális nyári gyermekétkeztetés		250	250	226	211

A pénzbeli és a természetbeni ellátásoknál a 2008-ról 2009. évre szinte minden ellátás típusnál az ellátottak száma emelkedett, függetlenül attól, hogy a szociális keret Állami normatívája folyamatosan csökkent. 2010. évben az aktív korúak száma a magas közfoglalkoztatási létszámnak köszönhetően jelentősen csökkent (általában 200 fő került behívásra).

A szociális szolgáltatások tervezéséhez nem elegendő csupán a szükségletek felmérése, hanem fontos, hogy megismerjük a lakosság ez irányú igényeit is. Átfogó igényfelmérés nem született még a településen, ezért a Szociális és Gyermekvédelmi Szolgáltató Központ munkatársai **az időskorú lakosság körében végeztek igényfelmérést 2008-ban**. A **kérdőíves módszerrel**, reprezentatív mintán történt felvétel során vizsgálták a 60 éven felüliek életkörülményeit, a szociális szolgáltatások iránti megfogalmazott igényeiket. A válaszadás névtelenül, önkéntes alapon történt.

Az alábbiakban a felmérés releváns elemeit vázoljuk, az áttekinthetőség okán táblázatos formában:

A megkérdezettek száma 135 fő, legfontosabb **adataikat** a következő táblázat tartalmazza:

Megkérdezettek száma:	Neme		Életkoruk átlaga	Családi állapotuk					
	férfi	nő		Házas	Élettársi kapcsolat	nőtlen	hajadon	özvegy	elvált
135	48	87	72,33	58	2	4	6	56	9

A 135 megkérdezett **lakáskörülményeinek** jellemzését az alábbi táblázatok tartalmazzák:

Tulajdonviszonyok					
saját	haszon-élvező	közvetlen hozzátartozó tulajdona	albérlet	egyéb	összesen:
113	12	6	0	13	144

Lakás elhelyezkedése:				
központban	főút mellett	portalanított út mellett	központtól távol	földút mentén
44	39	62	88	34

Lakás komfort fokozata:				
komfort nélküli	Félkomfortos	Komfortos	Összkomfortos	összesen:
18	16	21	80	135

Lakás állapota:				
rendezett lakás és kert	elhasznált	felújításra szoruló	életveszélyes	összesen:
117	6	13	0	136

Lakás felszereltsége:											
gáz	telefon	mosógép	centrifuga	automata mosógép	por-szívó	hűtő-szekrény	gáztűzhely	villany-tűzhely	mikróhullámú sütő	TV	rádió
100	109	104	99	48	122	132	132	9	57	134	129

Egy háztartásban együtt élők					
átlaga	Rokoni fok:				
	házastárs/ élettárs	gyermek	unoka	testvér	egyéb rokon
1,65	58	14	1	0	5

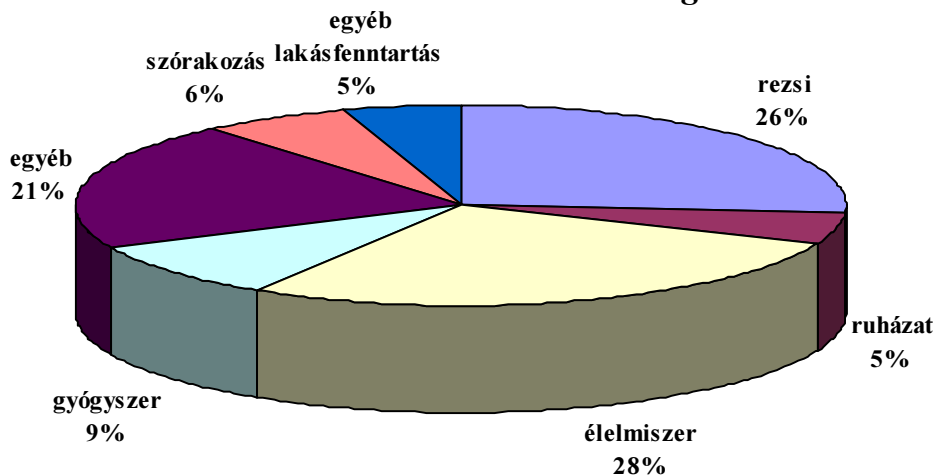
A megkérdezettek **jövedelmi viszonyai:**

	Jövedelem típusai						
	<i>saját jogú nyugdíj</i>	<i>özvegyi nyugdíj</i>	<i>szociális járadék</i>	<i>rokkant nyugdíj</i>	<i>rendszeres szociális segély</i>	<i>munkavi- szonyból származó jövedelem</i>	<i>egyéb</i>
<i>átlag</i>	50 975 Ft	30 517 Ft	17 558 Ft	33 000 Ft	18 200 Ft	78 000 Ft	17 275 Ft
<i>minimum:</i>	23 000 Ft	11 000 Ft	10 500 Ft	33 000 Ft	18 200 Ft	68 000 Ft	10 000 Ft
<i>maximum:</i>	85 000 Ft	44 500 Ft	23 790 Ft	33 000 Ft	18 200 Ft	88 000 Ft	30 374 Ft
<i>nyilatkozók száma</i>	102	6	5	1	1	2	5

	<i>A család rendszeres összjö- vedelme</i>	<i>Egy főre jutó havi rendszeres jövedelem</i>
<i>átlagjövedelem</i>	73 871 Ft	47 138 Ft
<i>minimum:</i>	20 600 Ft	12 966 Ft
<i>maximum:</i>	220 000 Ft	85 000 Ft
<i>pénzösszegekről nyilat- kozók száma</i>	118	118

Háztartási kiadások megoszlása az átlagkiadások alapján:

Háztartási kiadások százalékos megoszlása

A szociális ellátások iránti szükségletek felmérése:

Válaszadók száma	Egészségi állapota						
	egészséges	rendszeres orvosi felügyeletet igényel	tartós beteg	fogyatékos-sággal él	rendszeres szakápolásra szorul	ágyhoz kötött	összesen:
135	18	101	29	10	7	4	169

Önellátási funkciók	Önellátó képessége:					
	független	segéd-eszközt igényel	mások segítségét igényli	személy és eszköz segítségét igényli	teljesen függő	összesen:
<i>táplálkozás</i>	132	0	0	0	2	134
<i>tisztálkodás</i>	121	3	8	0	2	134
<i>öltözködés</i>	127	0	6	0	2	135
<i>járóképesség lakáson belül</i>	112	19	0	0	3	134
<i>járóképesség lakáson kívül</i>	99	17	8	6	3	133
<i>bevásárlás</i>	92	2	27	0	1	122
<i>főzés</i>	98	2	20	1	1	122
<i>mosás</i>	96	2	22	1	1	122
<i>takarítás</i>	96	1	23	1	1	122
<i>hivatalos ügyek intézése</i>	94	0	35	1	4	134
<i>orvos elérése</i>	99	0	23	5	3	130
<i>közlekedés településen kívül</i>	84	1	21	23	5	134

Társas kapcsolatok						
Rokonság				egyéb társas kapcsolatok		
van	nincs	településen	távol	barátok	szomszédok	civil szervezet
130	5	109	79	37	94	13

Kap-e segítséget?		igen 85	nem 49	összesen: 134
Kitől?	rokonok	szomszédok	barátok/ ismerősök	hivatalos ellátás
	67	31	9	19

A szociális szolgáltatások ismertsége és igénybevételének eddigi tapasztalatait összegző táblázat:

Az ellátások ismertsége:		igen	nem	összesen:
Pénzbeli ellátás		78	56	134
Természetbeni ellátás		108	27	135
Természetbeni ellátások közül	Étkeztetés	104	31	135
	Házi segítségnyújtás	83	53	136
	Idősek Klubja	62	73	135
	Idősek Otthona	117	18	135
	Családsegítés	43	91	134
	Támogató Szolgálat	4	131	135
Jelzőrendszeres házi gondozás		9	126	135

Az ellátások elismertsége:	igen	nem
Vette-e már igénybe bármelyik szolgáltatást?	34	100
Elégedett volt-e az ellátással?	23	7

2.7. A szociális ellátások jellemzői a településen, aktuális adatok

2.7.1. Az ellátási kötelezettség:

- az önkormányzat a következő ellátási formákat és típusokat köteles biztosítani az Sztv. előírásai szerint:

- A Sztv. 86.§.-a alapján az alapellátások

- Étkeztetés,
- Házi segítségnyújtás,
- Családsegítés
- Nappali ellátás

- az alapellátás keretében nem gondo­zható rászorultak szakosított ellátáshoz való hozzájutásáról köteles gondoskodni.

• Az önkormányzat valamennyi ellátási kötelezettségének eleget tesz a Szociális és Gyermekvédelmi Szolgáltató Központ működtetése révén, valamint a Jász­sa­gi Támogató Szolgálat és 2008. január.1-től a Jászsa­gi Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat III. számú szakmai központja révén.

A Szociális és Gyermekvédelmi Szolgáltató Központ részben önállóan gazdálkodó költségvetési szerv, Jászladány Nagyközség közigazgatási területén biztosítja a személyes gondoskodás körébe tartozó szociális alapellátásokat (étkeztetés, házi segítségnyújtás), szakosított ellátásokat (idősek otthona és idősek klubja), a személyes gondoskodás körébe tarozó gyermekjóléti alapellátásokat (bölcsődei ellátás). Az intézmény szociális szolgáltatást biztosító telephelyei a település centrumában vannak, akadálymentesek.

2008. január 1-jétől a Jászsa­gi Családsegítő Szolgálat révén biztosítva van a településen a családsegítés a gyermekjóléti alapellátás (gyermekjóléti szolgálat)

• Az **ellátási kötelezettségen felül** önként vállalt szociális szolgáltatásként az önkormányzat idősek ápoló gondozó otthoni ellátását biztosítja 15 férőhelyen a település lakói részére.

2.7.2. Pénzbeli ellátások

Aktív korúak ellátása

1. Rendszeres szociális segélyt két jogcímen folyósít az önkormányzat:

Egyrészt olyan személynek, aki 18. életévét betöltötte és munkaképességét legalább 67%-ban elvesztette, másrészt legalább 50%-os mértékű egészségkárosodást szenvedett, vagy vakok személyi járadékában vagy fogyatékosági támogatásban részesül.

A központi költségvetés a rendszeres szociális segély 90%-t fedezi.

2. Bérpótló juttatás

Akik aktív korú nem foglalkoztatottak, azok részére abban az esetben jár a segély, ha a munkanélküli járadékot, vagy az álláskeresői támogatást az egyén kimerítette, vagy megszüntették neki továbbá az együttműködési előírásokat betartotta és kereső tevékenységet nem folytat.

A központi költségvetés a bérpótló juttatás 80 %-t fedezi

2003-ban mintegy 13.000.000 Ft-ot fordíthatott az önkormányzat erre a célra, 2004-ben ez összeg 14.193.000.-Ft, 2005-ben 21.163.000.-Ft, 2006-ban 21.721.000.-Ft ,2007-ben 24.405.000.-Ft, sajnos az utolsó években pótigény benyújtására nem volt lehetőség.

2008-ban 26.276.000,-Ft

2009-ben 49.837.000,-Ft

2010-ben 160.161.121,-Ft A közcélú munka jelentősen csökkentette a segélyezettek éves átlagát 2010-ben.

Jelen ellátást igénybe vevők számában jelentős változás hosszútávon emelkedés várható. Kialakult egy masszív ellátotti csoport melyet a stagnálás jellemez, éves szinten kevés lemorzsolódással, illetve szaporodással.

Számukban észrevehető változást csak egy olyan törvénymódosítás eredményezne, amely jelentősen befolyásolná a jogosultság feltételeit.

Időskorúak járadéka

A Szoc tv. 32/B - 32/E. §-i előírják, hogy a települési önkormányzat járadékot biztosít azon idős személyeknek, akik a 62. életévüket, illetőleg a rájuk irányadó nyugdíjkorhatárt betöltötték, és a jövedelmük nem biztosítja a megélhetést. Ezen ellátás 2007.01.01-e óta jegyzői hatáskör.

2007-ban 5 esetben fizettük ki ezt a típusú ellátást. Egy kivételével mindegyik egyedül élő ellátott volt. Lassú lemorzsolódás jellemzi ezt az ellátást, s talán csak évtizedek alatt lehet ebben változás, amikor a tartós munkanélküli csoportok nem szereznek nyugdíjjogosultságot. 2007. év óta a mai napig 5 fő kapja ezt az ellátási formát. 2 fő szociális otthonban lakó részére megállapított ellátást 100%-ban, egyéb esetekben, pedig 90%-ban támogatja az állam.

Ápolási díj

Önkormányzatunk ápolási díjat nyújt olyan személynek, aki súlyosan fogyatékos, vagy tartósan beteg 18 év alatti személy gondozását végzi. Az ellátás után társadalombiztosítási járulék fizetési kötelezettsége van az önkormányzatnak.

Az úgynevezett alanyi jogú ápolás díjra való jogosultság feltételeit a Szoc tv. 41. § (1) bekezdése szabályozza. 2011. január 1- től kezdődően az ápolási díj összege az éves központi költségvetési törvényben meghatározott alapösszeg jelen esetben 29.500,-Ft. A fokozott ápolást igénylő súlyosan fogyatékos személy esetében a Szoc.tv. 43/A.§-a alapján az ápolási díj az előbb említett összeg 130 %-a. A Kltv. 8. sz. mell. 1. pontja szerint ezen típusú ápolási díjnak, valamint nyugdíjbiztosítási járulékna a központi költségvetés 75%-át fedezi. Az ellátotti létszámban növekedésre számolunk. Ezen ellátások megállapítása jegyzői hatáskör.

Az úgynevezett méltányossági ápolási díj az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 80%-a, az ápolási díj és a nyugdíjbiztosítási járulék teljes összege önkormányzati finanszírozású.

Ápolási díjak esetében megfigyelhető, hogy a támogatásban részesülők száma évek óta jelentősen nem változik. 2005-ben 23 fő, 2006-ban 27 fő részesül 2007-ben 23 fő, 2008-ban 25 fő, 2009-ben 27 fő, 2010-ben 25 fő.

2010. év második félévétől a méltányos ápolási díj megállapítására nem volt lehetőség tekintettel arra, hogy a képviselő testület ezen ellátási formát megszüntette. Akik részére a fenti időpontot megelőzően megállapításra került a méltányos ápolási díj, azoknak jelenleg is kifizetésre kerül az ellátás.

Felnőtt korúak átmeneti segélye

A Szoc tv. 45. §-a alapján az önkormányzat átmeneti segélyt nyújt az arra rászorulóknak. A szociális rendeletünk személyenként a mindenkori öregségi nyugdíj 100%-ban maximálja az évi összeget. A segélyt teljes mértékben az önkormányzat költségvetése fedezi.

Polgármesteri átmeneti segély

A szociális rendeletünk szerint a polgármester két Bizottsági ülés között átmeneti segélyben részesíti azokat, akik rendkívüli nehéz helyzetbe kerülnek, pl.: tűzvész, egyéb természeti csapások, vis major, stb. Fontos ellátás, amelynek felhasználását célszerű olyan esetekre alkalmazni, amikor a támogatandó személy rosszabb helyzetben van, mint az a személy, amelyik egyébként más hasonló ellátásra jogosult.

Temetési segély

A Szoc tv. 46. §-ának felhatalmazása alapján nyújt az önkormányzatunk temetési segélyt az arra jogosultaknak. A temetési segély összegét a Szociális Bizottság évente állapítja meg a költségvetés függvényében. 2010-ban 23 esetben támogattuk a családokat. Az ellátás inkább humánus támogatás mint segély, a jövőben is meg kell őrizze ezen jellegét.

Mozgáskorlátozottak támogatása

A vonatkozó rendelet szerint közlekedési támogatás mértéke

1. a) 1- 62-ig életév között ha aktív, akkor havi 24.500 Ft,
- b) ha inaktív személy 7.000 Ft
2. a) ha kiskorú ellátásáról gondoskodik plusz 3.500 Ft.

A támogatást havonta utólag visszaigényeljük és 100%-an vissza is téríti a központi költségvetés. 2010-ben 150 fő kapta, ez átlagosan 9.240 Ft/fő. Jellemzően humánus, viszonylag könnyen elérhető támogatási forma, melyet számos egyéb kedvezménye miatt egyre több személy vesz igénybe. A parkolási engedély kiadása okmányirodai hatáskör lett. Számukban lassú növekedés várható.

Gyermekvédelmi ellátások:

2006-ban

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmények

2006-ban 951 fő részére került megállapításra a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapítása, megszüntetése a jegyző hatásköre.

Annak a gyermeknek, fiatal felnőttnek, akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága tárgyév július 1-jén, valamint tárgyév november 1-jén fennállt, egyszeri 5.000,-Ft került kifizetésre az alábbiak szerint:

2006. július

891 fő részesült egyszeri 5.000,-Ft összegű támogatásban	4.455.000,-Ft
6 fő részesült egyszeri 7.500,-Ft összegű támogatásban	45.000,-Ft

2006. november

945 fő részesült egyszeri 5.000,-Ft összegű támogatásban	4.725.000,-Ft
6 fő részesült egyszeri 7.500,-Ft összegű támogatásban	45.000,-Ft

Rendkívüli gyermekvédelmi támogatás

Rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban 2 fő részesült, 25.000,-Ft került kifizetésre.

2007-ben

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmények

2007-ben 945 fő részére került megállapításra a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapítása, megszüntetése a jegyző hatásköre.

Annak a gyermeknek, fiatal felnőttnek, akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága tárgyév július 1-jén, valamint tárgyév november 1-jén fennállt, egyszeri 5.000,-Ft került kifizetésre az alábbiak szerint:

2007. július

922 fő részesült egyszeri 5.000,-Ft összegű támogatásban	4.610.000,-Ft
3 fő részesült egyszeri 7.500,-Ft összegű támogatásban	22.500,-Ft

2007. november

941 fő részesült egyszeri 5.000,-Ft összegű támogatásban	4.705.000,-Ft
4 fő részesült egyszeri 7.500,-Ft összegű támogatásban	30.000,-Ft

Kiegészítő gyermekvédelmi támogatás

Kiegészítő gyermekvédelmi támogatásra az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek gyámjával rendelet hozzátartozó jogosult, aki a

- gyermek tartására köteles, és
- nyugellátásban, vagy baleseti nyugellátásban, vagy időskorúak járadékában részesül.

2007. december 31.-én 4 gyám részesült kiegészítő gyermekvédelmi támogatásban 4 kiskorú gyermek után. Tárgyévben a kiegészítő gyermekvédelmi támogatásra 280.015,-Ft került kifizetésre.

Rendkívüli gyermekvédelmi támogatás

Rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban 3 fő részesült, 25.000,-Ft került kifizetésre.

2008-ban

Rendszeres gyermekvédelmi támogatások

2008-ban 1011 fő részesült rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben. A kedvezményben részesülők részére egy évben két alkalommal került kifizetésre pénzbeli támogatás

2008. július

963 fő részesült egyszeri 5.500,-Ft összegű támogatásban	5.296.500,-Ft
5 fő részesült egyszeri 8.000,-Ft összegű támogatásban	40.000,-Ft

2008. november

989 fő részesült egyszeri 5.500,-Ft összegű támogatásban	5.439.500,-Ft
6 fő részesült egyszeri 8.000,-Ft összegű támogatásban	48.000,-Ft

Az állam 100%-ban finanszírozza

2009-ben

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmények

2009-ben 1020 fő részére került megállapításra a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapítása, megszüntetése a jegyző hatásköre.

Annak a gyermeknek, fiatal felnőttnek, akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága tárgyév július 1-jén, valamint tárgyév november 1-jén fennállt, egyszeri 5.800,-Ft került kifizetésre az alábbiak szerint:

2009. július

945 fő részesült egyszeri 5.800,-Ft összegű támogatásban 5.481.000,-Ft

6 fő részesült egyszeri 8.400,-Ft összegű támogatásban 50.400,-Ft

2009. november

1007 fő részesült egyszeri 5.800,-Ft összegű támogatásban 5.840.600,-Ft

6 fő részesült egyszeri 8.400,-Ft összegű támogatásban 50.400,-Ft

2010-ben

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmények

2010-ben 1026 fő részére került megállapításra a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapítása, megszüntetése a jegyző hatásköre.

Annak a gyermeknek, fiatal felnőttnek, akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága tárgyév július 1-jén, valamint tárgyév november 1-jén fennállt, egyszeri 5.000,-Ft került kifizetésre az alábbiak szerint:

2010. július

997 fő részesült egyszeri 5.800,-Ft összegű támogatásban 5.782.600,-Ft

2010. november

1013 fő részesült egyszeri 5.800,-Ft összegű támogatásban 5.875.400,-Ft

Kiegészítő gyermekvédelmi támogatás

Kiegészítő gyermekvédelmi támogatásra az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek gyámjául rendelet hozzátartozó jogosult, aki a

- gyermek tartására köteles, és
- nyugellátásban, vagy baleseti nyugellátásban, vagy időskorúak járadékában részesül.

Kiegészítő gyermekvédelmi támogatást 2008. december 31-ig 5 gyám részesült az ellátásban 5 kiskorú gyermek után. Tárgy évben a kiegészítő gyermekvédelmi támogatásra 366.795,-Ft került kifizetésre. 2009-ben és 2010-ben ilyen jogcímen támogatás nem került megállapításra és kifizetésre.

Óvodáztatási támogatás

A pénzbeli és természetben ellátások köre 2009-ben kibővült az óvodáztatási támogatással kibővült. A települési önkormányzat jegyzője annak a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermeknek a szülője részére, aki a három illetve négy éves gyermekét beíratta az óvodába, továbbá gondoskodott gyermeke rendszeres óvodába járatásáról, egy évben két alkalommal óvodáztatási támogatást folyósított az alábbiak szerint.

2009. június 20 fő 10.000,-Ft 200.000,-Ft

1 fő 20.000,-Ft 20.000,-Ft

2009.december 1 fő 10.000,-Ft

2010. június 8 fő 10.000,-Ft 80.000,-Ft

16 fő 20.000,-Ft 320.000,-Ft

2010. december 5 fő 10.000,-Ft 50.000,-Ft

2.7.3. Természetben nyújtott szociális ellátások

Lakásfenntartási támogatás

Az Sztv. változása miatt a lakásfenntartási támogatás önkormányzatunk által nyújtott formái a normatív lakásfenntartási támogatás és a helyi lakásfenntartási támogatás. A normatív lakásfenntartási támogatás minimum 2.500 Ft összegű és 90 %-ban államilag térített ellátás. A helyi lakásfenntartási támogatás havi összege 2.500-Ft, önkormányzati finanszírozású. Jellemzően a szegényebb, egyéb ellátásokra is jogosult csoportok szereznek jogosultságot a kedvezőbb feltételeket jelentő normatív lakásfenntartási támogatásra. A támogatás gyakorlatilag csak a jövedelem és a lakásméret, pontosabban elismerhető lakásméret függvénye.

Közgyógyellátás

A Szoc tv. 49- 53. §-i szabályozzák a közgyógyellátást, melyet 3 jogcímen lehet igénybe venni. Az önkormányzat költségvetési rendszerét csak az 50. § (3) bekezdése alapján adott közgyógyellátási szolgáltatás érinti. Az itt megállapított ellátási jogosultságot bizonyító igazolvány egy évre érvényes. Az önkormányzat térítést fizet utána, ami a megállapított gyógyszerkeret éves összegének 30 %-a. Igazolványonként egy alkalommal kell befizetni. Tekintettel az öregedő lakosságra ezen ellátásban részesülők száma is egyre nőni fog. Ami a növekedést csökkenti az a nyugdíjak viszonylagos emelkedése, amelynek okán a nyugellátásban részesülők nem lesznek jogosultak az ellátásra. Jellemzően a járadékban, segélyekben, támogatásokban részesülők és családtagjaik jogosultak rá természetesen, ha gyógyszerköltségük eléri a jogszabályban előírt szintet. Lassú növekedésre lehet számítani az ellátásban.

Köztemetés

Az Sztv. 48. §-a kötelezővé teszi ezt a szolgáltatást, melyet 2010-ben 6 alkalommal nyújtottunk. Fontos, - amennyiben az ismert, - az elhunyt felekezeti hovatartozásának tiszteletben tartása. Törekedni kell arra hogy a köztemetés költségei megtérítésre kerüljenek, mérlegelve a megtérülés várható költségét. Jellemzően olyan ellátás, amelyre hosszú távon szükség lesz még, és amely esetében éves szinten mindig növekedésre lehet számítani.

2.7.4. Szociális szolgáltatások bemutatása

ALAPELLÁTÁSOK:

Ellátási mutatók:

- Az *étkeztetést* igénybevevők száma nemeként és korösszetétel szerint (2010. december 31.-ei adat):

Az ellátási adatok lassú emelkedő tendenciát mutatnak.

Étkeztetésben és házi segítségnyújtásban részesülők	Férfi	Nő	Összesen
60 év alatt	2	4	6
60-69 év	4	5	9
70-79 év	6	20	26
80 év felett	9	23	32
Összesen	21	52	73

Étkeztetést igénybevevők számának alakulása

Év	2007	2008	2009	2010
Létszám	74	86	81	75

- *Házi segítségnyújtást* igénybevevők száma, nemenkénti és korcsoportonkénti megoszlása (2010. december 31.-ei adat):

Csak házi segítségnyújtásban részesülők	Férfi	Nő	Összesen
60 év alatt	1	1	2
60-69 év	1	7	8
70-79 év	6	14	20
80 év felett	6	8	14
Összesen	14	30	44

Házi segítségnyújtás létszámalakulása

Év	2007	2008	2009	2010
Létszám	28	36	28	44

- A *családsegítés* ellátási mutatói:

	2006	2007	2008	2009	2010
Igénybevevők száma	1006	852	975	873	1267
Éves forgalom	6620	7468	7821	7516	5386

- Gyermekjóléti szolgáltatás

	2006	2007	2008	2009	2010
Igénybevevők száma	246	196	156	271	280
Éves forgalom	1335	905	2550	3446	3948

- **A nappali ellátás** ellátási mutatói:

- Az engedélyezett férőhelyek száma 10
- Férőhely-kihasználtság mértéke évek óta változatlan, átlagosan 2 fő veszi igénybe a szolgáltatást, a rendszeressége igen változó. Nappali ellátásban étkeztetést 1 fő igényel
- Az ellátást igénybevevők között jelenleg 60-70 év közötti 1 fő szerepel,;
- Várakozónk az ellátásra nincs.

Leggyakrabban olyan érdeklődők keresik fel intézményünket, akik bentlakásos ellátást igényelnek, közülük kerülnek ki a nappali ellátás ellátottjai, ellátásuk átmeneti, a bentlakásos ellátás igénybe vételéig szól.

A szolgáltatások jellemzői:

Az *étkeztetés és a házi segítségnyújtás* szakmai feladatait elsősorban a Házi Gondozó Szolgálat végzi az étkeztetést a Napközi Konyháról rendeli az intézmény.

Házi Gondozó Szolgálatnál foglalkoztatottak:

Házi segítségnyújtó:	- 3 fő főállású szakképzett
	- 3 fő közfoglalkoztatásban
Tiszteletdíjas gondozó:	- 10 fő szakképzetlen

A vezető gondozói feladatokat 2006. december 01.-től az intézményvezető látja el.

A Sztv. szerint, 1 gondozónőre min. 6 fő ellátott juthat.

A Napközi Konyha az Önkormányzat fenntartásában működő, Nagyközség Üzemeltetési és Vagyonkezelő Intézmény – mint önállóan gazdálkodó költségvetési szerv – egyik szakfeladata. A szociális étkeztetés mellett ellátja a település gyermekintézményei étkeztetését, a munkahelyi étkeztetést, valamint szabad kapacitásának terhére külső étkeztetést is vállal.

Családsegítésben foglalkoztatottak:

- 1 fő családgondozó és szakmai vezető szociálpedagógus felsőfokú végzettség
- 5 fő családgondozó szociálpedagógus felsőfokú végzettség
- 1 fő szociálismunkás felsőfokú végzettség

Nappali ellátás – Idősek Klubja:

Az Idősek Otthonával egy szervezeti egységben működik, a szakmai munkakörökben foglalkoztatottak ellátják mindkét ellátási forma feladatait.

Gyermekjóléti alapellátások :

Bölcsőde: engedélyezett férőhelyek száma: 20 fő

Az intézmény alapító okirattal, és határozatlan idejű működési engedéllyel rendelkezik. A Szociális és Gyermekvédelmi Szolgáltató Központ – mint részben önállóan gazdálkodó költségvetési szerv - szervezeti egységeként működő tagintézménye. Szakmailag önálló.

A bölcsőde olyan szolgáltató intézmény, mely a gyermekjóléti alapellátás keretében, alaptevékenységként napközbeni ellátást nyújt, a gyermekek számára.

Feladata a 3 éven aluli gyermekek gondozása, nevelése, harmonikus testi-szellemi fejlődésének segítése az életkori sajátosságok figyelembe vételével.

A gyermekek napközbeni ellátásaként a családban élő gyermekek életkorának megfelelő nappali felügyeletét, gondozását, nevelését, foglalkoztatását és étkeztetését kell megszervezni azon gyermekek számára, akiknek szülei, nevelői, gondozói

- munkavégzésük,
- munkaerőpiaci részvételt elősegítő programban, képzésben való részvételük,
- betegségük vagy
- egyéb ok miatt napközbeni ellátásukról nem tudnak gondoskodni.

A napközbeni ellátás keretében biztosított szolgáltatások időtartama lehetőleg a szülő munkarendjéhez igazodik.

A gyermekek napközbeni ellátását **különösen az olyan gyermek számára kell biztosítani,**

- akinek fejlődése érdekében állandó napközbeni ellátásra van szüksége,
- akit egyedülálló vagy időskorú személy nevel, vagy akivel együtt a családban három vagy több gyermeket nevelnek, kivéve azt, akire nézve eltartója gyermekgondozási díjban részesül,
- akinek a szülője, gondozója szociális helyzete miatt az ellátásról nem tud gondoskodni.

A bölcsőde alkalmazotti létszáma:

- bölcsődevezető 1 fő teljes munkaidőben
- gondozónők 3 fő teljes munkaidőben
- szakács 1 fő teljes munkaidőben
- takarító 1 fő teljes munkaidőben

Összes dolgozó létszám 6 fő

Közcélú foglalkoztatás 1 fő (gondozói munkakörben)

Az ellátottak számának alakulása a Bölcsődében

Év	2006	2007	2008	2009	2010
Igénybevevő gyermekek száma	36	36	36	40	33

Támogató Szolgálat

A Jászsági Támogató Szolgálat integrált intézmény – két ellátási típust különálló, szakmailag önálló szervezeti egységekben látja el a feladatát, melyek a következők:

- Támogató Szolgálat
- Községi ellátás

Támogató Szolgálat

A szolgáltatás elő kívánja segíteni a fogyatékkal élő személyek integrációját a meglévő szociális-család- és gyermekvédelmi hálózatban, elősegítve ezzel a közösségi programokban való részvétel lehetőségét. A szolgáltatás magában foglalja az ellátottak lakókörnyezetben történő ellátását, elsősorban a lakáson kívüli közszolgáltatások elérésének segítségével, valamint életvitelük önállóságának megőrzése mellett a lakáson belüli speciális segítségnyújtás biztosítását.

- személyi segítők biztosítása
- szállító szolgáltatás biztosítása

Közösségi ellátás

Az ellátás elő kívánja segíteni a pszichiátriai betegek intézeti tartózkodásának megelőzését, a közösségi integráció fenntartását, állapotának folyamatos figyelemmel kísérésével a meglévő képességeinek megtartását, illetve fejlesztését az ellátott lakókörnyezetében történő gondozása, továbbá gyógyulásuk és rehabilitációjuk elősegítése révén. Az ellátás magában foglalja a pszichoszociális rehabilitációt, a szociális és mentális gondozást, valamint az orvosi vagy egyéb terápiás kezelésen, szolgáltatásban való részvétel ösztönzését és figyelemmel kísérését.

A 2008 január 1-én létrehozott négy szakmai központ 2009-ben megszűnt. A 18 településen továbbra is ellátják a személyi segítő biztosítását, és a szállító szolgáltatást. Székhely: 5137 Jászkisér Fő út 7.

Személyi segítők:

- 1 fő intézményvezető
- 1 fő szolgálat vezető
- 4 fő személyi segítő

Szállító szolgáltatás:

- 1 fő szolgálat vezető
- 1 fő közösségi koordinátor
- 3 fő közösségi gondozó

SZAKOSÍTOTT ELLÁTÁSOK

Ápolást-gondozást nyújtó intézmény – Idősek Otthona

Ellátási mutatók:

- Engedélyezett férőhelyek száma 15;
  - A férőhelyek kihasználtsága évek óta teljes körű, folyamatosan vannak várakozók, jellemzően 6-8 fő körül, jelenleg 8 fő várakozót tartunk nyilván, közülük 1 fő soron kívüli ellátásra nyújtott be igényt, melynek jogosultságát az ORSZI bírálja majd el. Az elmúlt években 2-3 fő új ellátottat vettünk fel évente. 2005 óta szinte folyamatosan 16 fő az ellátotti létszám.
- 2010 december 31-én 4 férfi és 12 nő részesül ellátásban, mindenki 80 év fölötti.

A szolgáltatások jellemzői:

A nappali ellátás az ápoló, gondozó otthoni ellátással egy szervezeti egységben működik, a rendelkezésre álló helyiségek közös használatúak, a szakmai munkakörökben foglalkoztatottak ellátják mindkét ellátási forma feladatait, tehát a munkavállalók munkaköri feladataiba tartozik az Idősek Otthonában és az Idősek Klubjában ellátottak gondozása, ápolása, ellátása.

Idősek Otthona és Klubja vezető:	- 1 fő felsőfokú végzettséggel és szociális szakvizsgával rendelkező teológus-hittanár
Ápoló:	- 3 fő szociális ápoló, és gondozó
	- 2 fő kisgyermek gondozó és ápoló
Orvos:	- 1 fő háziorvosi szakvizsgával rendelkező
Mentálhigiénés munkatárs:	- 1 fő középfokú végzettségű általános ápoló és asszisztens
Mozgásterapeuta	- 1 fő felsőfokú végzettséggel rendelkező konduktor
Diétás nővér	- 1 fő felsőfokú szakképesítéssel rendelkező ételmezésvezető
Technikai dolgozó:	- 1 fő alacsonyfokú végzettséggel rendelkező

Az orvos, a mozgásterapeuta és a diétás nővér heti 4 órában foglalkoztatott munkavállalók, a többi dolgozó teljes állású, kinevezett dolgozó.

Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás:

- Jelzőrendszeres házi gondozás kiépítése megtörtént 2006. év elején az időskorúak és a fogyatékkal élők részére a Jászsági Többcélú Társulás keretében és 10 jelzőkészülék került kihelyezésre a településen.

3. Az önkormányzat szabályozási hatásköre a célok elérése érdekében

Az Önkormányzat a koncepcióban lefektetett célokat több eszköz alkalmazásával valósítja meg. Egyrészt szociális rendeleteiben szabályozza az ellátásokat, azokhoz való hozzájutás feltételeit. Intézmény alapítóként és fenntartóként új szociális intézményeket alapít, vagy összevon, illetve feladataikat módosítja az alapító okiratokon keresztül. A meglévő ellátásokat biztosítja, illetve újakat hoz létre.

4. Önkormányzati ellátási szintű feladatok

- A meglévő ellátások körében
  - o Étkeztetés:
    - A főzőkonyha alkalmassá tétele az idősellátás speciális igényeihez igazodó étkeztetés biztosítására
  - o Családsegítés:
    - Ki kell alakítani azokat a szolgáltatásokat, amelyek a munkaerő-piaci reintegrációt elősegítik, a kirekesztéssel fenyegetett csoportok leszakadását gátolják:
      - Csoportos szociális munka alkalmazásának bevezetése az aktív korú, rendszeres szociális segélyben részesülők ellátásában
      - Adósságkezelési szolgáltatás bevezetése
    - A munkaerő-piaci reintegráció elősegítése érdekében, a hatékonyság növelésének céljából meg kell erősíteni az együttműködést a különböző ágazatok intézményei és szervezetei között, és meg kell ragadni minden lehetőséget olyan közös projektek létrehozására, melynek eredményeként – elsősorban helyi képzésekkel – növelhető a munkaerő piacról tartósan kiszorultak képzettségi szintje. (Interprofesszionális csoportmunka)

5. Intézményi szintű feladatok

- Minden szociális feladatot ellátó intézményben biztosítani kell a jogszabályokban előírt létszámminimumot, valamint az aktív munkaerő-piaci eszközök alkalmazásával a minimum feletti, a szolgáltatások színvonalas működtetéséhez szükséges állomány kiépítését;
- Az intézmények költségvetésében biztosítani szükséges a központosilag meghatározott béremelésekhez szükséges fedezetet úgy, hogy az lehetővé tegye az intézményi minősítési rendszer működtetését is;
- Az ágazati információs rendszer működtetéséhez szükséges technikai feltételek megteremtése, a személyi feltételek alkalmassá tétele az intézményekben: Polgármesteri Hivatal, Szociális és Gyermekvédelmi Szolgáltató Központ, Jászsági Családsegítő Szolgálat, Támogató Szolgálat.
- Szupervíziós lehetőséget kell biztosítani az ellátottak közvetlen ellátásában részt vevő szakembereknek;
- Az ágazatközi együttműködéseket tovább kell erősíteni, az együttműködési eljárásokat ki kell dolgozni;
- A Szociális és Gyermekvédelmi Szolgáltató Központ minőségirányítási rendszerét ki kell dolgozni, és működtetni kell;
- A szolgáltatást végzők szakképzettségi szintjének emelése

6. Források szerkezete:

A szociális szolgáltatások finanszírozási elemei alapvetően négy forrásból tevődnek össze: Az állami feladatellátásból adódóan az egyik elem az *állami normatív támogatások* rendszere, a szolgáltatásokat igénybe vevők által fizetendő térítési díjak, az *önkormányzat saját forrásai*, valamint a *pályázati úton elnyerhető források*. A helyi tapasztalatok azt mutatják, hogy az önkormányzat saját forrásaira egyre nagyobb szüksége van az ágazatnak, ugyanakkor ezek a források egyre szűkülnek.

A jövőbeni finansziális feltételek, bevételek szerkezetének tervezése jelenleg igen nehéz feladat, mivel a szociális szolgáltatások állami finanszírozásának rendszere átalakulóban van.

Az alábbiakban a fejlesztési elképzelésekhez kapcsolódó forrásokat vázoljuk:

Az önkormányzat szabályozási hatáskörében tervezett fejlesztési elképzeléseikhez kapcsolódó források:

Az Önkormányzat a koncepcióban lefektetett célokat több eszköz alkalmazásával valósítja meg. Egyrészt szociális rendeleteiben szabályozza az ellátásokat, azokhoz való hozzájutás feltételeit. Intézmény alapítóként és fenntartóként új szociális intézményeket alapít, vagy összevon, illetve feladataikat módosítja az alapító okiratokon keresztül. A meglévő ellátásokat biztosítja, illetve újakat hoz létre.

Az ellátási szintű feladatok fejlesztéseinek forrás-szerkezete:

- A meglévő ellátások körében
  - o Étkeztetés:
    - A főzőkonyha alkalmassá tétele az idősellátás speciális igényeihez igazodó étkeztetés biztosítására elsősorban pályázati forrásból elképzelhető

o Házi segítségnyújtás:

- A továbbképzések segítségével alkalmassá tenni a gondozónőket az egyre nagyobb fizikai és lelki megterhelések elfogadására.

o Jelzőrendszeres házi gondozás:

- igény szerint több készülék kihelyezése a településen.

o Családsegítés:

- Ki kell alakítani azokat a szolgáltatásokat, amelyek a munkaerő-piaci reintegrációt elősegítik, a kirekesztéssel fenyegetett csoportok leszakadását gátolják:

- Csoportos szociális munka alkalmazásának bevezetése az aktív korú, rendszeres szociális segélyben részesülők ellátásában: Az eredményes HEFOP 2.2-es pályázat következtében a tárgyi feltételek megvalósultak. A működtetése többlet költséggel nem jár, a szakmai munka inkább hatékonyabbá válik. A szupervízió biztosításához újabb pályázati források felkutatása szükséges,

- Interprofesszionális csoportmunka a szociális szolgáltatásokhoz kapcsolódó szervezetek között: A HEFOP 2.2 pályázat következtében a folyamat befejeződött. A csoportmunka módszere beépült a mindennapos feladatvégzésbe.

o Nappali szociális ellátás:

- A szükséges tárgyi feltételek kialakítása: az önkormányzat saját forrásából van reális esélye a fejlesztés megvalósításának.

6.1. Intézményi szintű fejlesztések forrásai:

- Minden szociális feladatot ellátó intézményben biztosítani kell a jogszabályokban előírt létszámminimumot, valamint az aktív munkaerő-piaci eszközök alkalmazásával a minimum feletti, a szolgáltatások színvonalas működtetéséhez szükséges állomány kiépítését;
- Az intézmények költségvetésében biztosítani szükséges a központilag meghatározott béremelésekhez szükséges fedezetet úgy, hogy az lehetővé tegye az intézményi minősítési rendszer működtetését is;
- Az ágazati információs rendszer működtetéséhez szükséges technikai feltételek megteremtése, a személyi feltételek alkalmassá tétele az intézményekben: Polgármesteri Hivatal, Szociális és Gyermekvédelmi Szolgáltató Központ: pályázati források felkutatása, illetve saját erő biztosítását igényli, a működtetés többletköltséggel nem jár.
- Szupervíziós lehetőséget kell biztosítani az ellátottak közvetlen ellátásában részt vevő szakembereknek: saját forrás biztosítása, illetve pályázati források elnyerése
- Az ágazatközi együttműködéseket tovább kell erősíteni, az együttműködési eljárásokat ki kell dolgozni, többlet költséggel nem jár, a meglévő humánerőforrással fejleszthető;

7. Közreműködők az előkészítés, a végrehajtás és az ellenőrzés szakaszaiban

A koncepcióban vázolt feladatok, fejlesztési elképzelések megvalósításának **közreműködők szerinti** bontását az alábbiakban szemléltetjük. E tábla elkészítése áttekinthetőbbé teszi az előkészítés, a végrehajtás és az ellenőrzés folyamatainak személyi ill. szervezeti feltételeit.

Feladat, fejlesztési elképzelések	Közreműködő		
	Előkészítés	Végrehajtás	Ellenőrzés
Az önkormányzat szabályozási hatáskörében			
Szoc.rendeletek módosítása	PH	Képviselő-testület	Képviselő-testület
Alapító okiratok módosítása	PH	Képviselő-testület	Képviselő-testület
Térítési díjak módosítása	PH, SZGYSZK NÜVI	Képviselő-testület	Képviselő-testület
Int. létszám biztosítások	PH SZGYSZK	Képviselő-testület	Képviselő-testület
Önkormányzati ellátási szintű feladatok			
Főzőkonyha fejlesztése	SZGYSZK NÜVI PH	Képviselő-testület NÜVI PH	Ügyrendi-Jogi-Szociális Bizottság
Csoportos szociális munka alkalmazása	SZGYSZK	SZGYSZK	Ügyrendi-Jogi-Szociális Bizottság
Idősek Otthona felújítása	SZGYSZK PH	PH	Képviselő-testület
Intézményi szintű feladatok			
Létszámminimum biztosítása	Képviselő-testület SZGYSZK PH	Képviselő-testület	Ügyrendi-Jogi-Szociális Bizottság
Béremeléshez szükséges fedezet biztosítása	Képviselő-testület	Képviselő-testület	Ügyrendi-Jogi-Szociális Bizottság
Ágazati információs rendszer működtetése	Képviselő-testület SZGYSZK PH	SZGYSZK PH	Ügyrendi-Jogi-Szociális Bizottság
Szupervíziós lehetőség biztosítása	Képviselő-testület SZGYSZK	SZGYSZK	Ügyrendi-Jogi-Szociális Bizottság
Ágazatközi együttműködési eljárások kidolgozása	SZGYSZK PH Egészségügyi szolgáltatók	SZGYSZK PH Egészségügyi szolgáltatók	Ügyrendi-Jogi-Szociális Bizottság
Minőségirányítási rendszer kidolgozása	Képviselő-testület SZGYSZK	SZGYSZK	Ügyrendi-Jogi-Szociális Bizottság
Szakképzettségi szint emelése	Képviselő-testület SZGYSZK	SZGYSZK	Ügyrendi-Jogi-Szociális Bizottság

8. A koncepcióban foglaltak végrehajtásától várt eredmények

Az alábbiakban összefoglaljuk, hogy a szolgáltatástervezési koncepció tartalmát tekintve, az abban foglaltak végrehajtása nyomán milyen **eredményeket** várhatunk:

A jövőképpen és az értékekben megfogalmazott alapelvek érvényesülése, a helyi szociálpolitikához kötődő döntések, a működés átláthatósága;

- A szociális szolgáltatások, szükségletetek és költségek kiszámíthatósága;
- Tudatos és tervezhető ágazati szolgáltatás- és minőségfejlesztés;
- A ráfordítások és források harmonizálása, a hatékonyság és a bevételek növelése;
- A lakossági szükségletek eredményesebb kezelése;
- Az önkormányzati szociálpolitika kommunikációs tevékenységének javítása, ezáltal a társadalmi elismerés növekedése;
- A helyi szociálpolitika nyitott rendszerként való működése;
- A különböző érdekek eredményes egyeztetése és beépítése a döntéshozatali mechanizmusokba;
- A konfliktushelyzetek jelentős részének megelőzése, elkerülése;
- A helyi szociálpolitika elismertebbé válása a társadalmi és fenntartói megítélés, illetve a szakmai és etikai követelmények szempontjából;
- A helyi jóléti rendszer fenntartható fejlődése;
- A szolgáltatások színvonalának emelkedése, szakmai munka javulása.

Kelt: Jászladány, 2011. május 20.

Dankó István
polgármester